

©М. П. Романів

Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика, м. Київ

МЕДИКО-СТАТИСТИЧНА ОЦІНКА СТАТЕВО-ВІКОВОЇ СТРУКТУРИ ЗАХВОРЮВАНОСТІ ТА СМЕРТНОСТІ ВІД ОНКОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ В УКРАЇНІ

Резюме. У статті представлено медико-статистичну характеристику захворюваності та смертності в Україні від онкологічних хвороб. Встановлено, що відбувається динамічне зростання онкологічних хвороб, яке в основному відбувається унаслідок збільшення захворюваності серед жіночого населення.

Мета дослідження – дати медико-статистичну оцінку захворюваності та смертності населення України протягом 2005–2015 рр. від онкологічної патології та визначити основні їхні динамічні зміни.

Матеріали і методи. Матеріалом для дослідження стали дані національного канцер-реєстру України за період 2005–2015 рр. У ході дослідження використано статистичний та бібліосемантичний методи.

Результати досліджень та їх обговорення. За останні 10 років серед населення України значно зросла як захворюваність, так і поширеність онкологічної патології. Аналізуючи динаміку поширеності онкологічної патології, можна на основі отриманих розрахунків впевнено стверджувати, що частота випадків онкологічних хвороб зростає з року в рік із виразним темпом приросту, не дивлячись на зменшення популяції української людності. Захворюваність серед жіночого та чоловічого населення у різних регіонах характеризувалася різними параметрами динамічних показників. Смертність населення у віковій групі 30–54 роки переважає серед чоловіків, а у віковий період після 65 років серед жіночого населення.

Висновки. Статистично значущої різниці у віковій структурі смертності чоловіків і жінок від онкологічної патології не встановлено. У віковий період 30–54 роки питома частка смертності серед чоловічого населення переважає над аналогічними параметрами, що встановлені серед жіночого населення, – на 0,73 %, а у віковий період 65–74 роки переважає на 1,95 % питома частка смертності чоловічого населення, у віці 75 років і старше – на 1,3 % смертність жіночого населення.

Ключові слова: онкопатологія; захворюваність; смертність.

ВСТУП Поширення онкологічної патології в Україні є досить високим і становить одну з найважливіших проблем у сучасній системі охорони здоров'я [1–4]. Онкопатологія це не тільки медико-біологічна проблема. Вона має важливе соціально-економічне значення, адже більшість осіб, які хворіють, є працездатного віку. Онкопатологія також призводить до зростання інвалідизації населення. Злоякісні новоутворення разом із хворобами системи кровообігу є визначальними у здоров'язі населення України, враховуючи те, що вони зумовлюють 12 % випадків у структурі смертності та 26 % у структурі інвалідизації населення. Питома частка онкологічної патології серед причин смерті в осіб працездатного віку становить 14 % у чоловіків та 29 % у жінок.

Серед популяції жіночого населення особливо важливе місце займає онкогінекологічна патологія, яка у 2014 р. становила 19,9 % у структурі захворюваності на злоякісні новоутворення та 18,2 % у структурі смертності від злоякісних новоутворень. Тривогу спричиняє той факт, що число жінок, яким вперше встановлено діагноз раку даної системи, зростає, причому в усіх вікових групах. Щорічно у світі реєструють близько півмільйона хворих на рак шийки матки. Особливо поширеність даної патології можна відмітити у країнах, що розвиваються. У Європі та Північній Америці поширеність раку шийки матки складає 10–20 випадків на 100 тис. жіночого населення. В Італії ця цифра знаходиться в межах 35–40 випадків на 100 тис. жінок. Цікавим є також і той факт, що серед жіночого населення визначається велика кількість випадків злоякісних новоутворень тіла матки, а також яєчників. Окремо потрібно виділити у структурі жіночого населення захворюваність на рак молочної залози, яка, за даними 2014 р., становила 19,5 % серед нозологічних форм злоякісних новоутворень. Смертність від раку молочної залози становила 20,1 % у структурі смертності жіночого населення України в 2014 р.

Серед чоловічого населення у структурі захворюваності населення України на злоякісні новоутворення

16,6 % займає рак трахеї, бронхів, легень, 10,5 % – рак передміхурової залози та 10,0 % немеланомні злоякісні новоутворення шкіри. У структурі смертності від злоякісних новоутворень серед чоловічого населення 23,2 % становить рак трахеї, бронхів, легень, 10,6 % – рак шлунка, 8,3 % – рак передміхурової залози.

Високий рівень захворюваності на злоякісні новоутворення населення України та висока частка даної патології у структурі смертності населення вимагає нових підходів до розробки способів та методів профілактики, раннього виявлення та ефективного лікування. При цьому повинні враховуватися всі детермінанти, що сприяють виникненню злоякісних новоутворень та способи їх усунення.

Метою дослідження була медико-статистична оцінка захворюваності та смертності населення України протягом 2005–2015 рр. від онкологічної патології та визначити основні їх динамічні зміни.

МАТЕРІАЛИ І МЕТОДИ Матеріалом для дослідження стали дані національного канцер-реєстру України за період 2005–2015 рр. У ході дослідження використано статистичний та бібліосемантичний методи.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ За останні 10 років серед населення України значно зросла як захворюваність, так і поширеність онкологічної патології. Аналізуючи динаміку поширеності онкологічної патології, можна на основі отриманих розрахунків впевнено стверджувати, що частота випадків онкологічних хвороб зростає з року в рік із виразним темпом приросту, не дивлячись на зменшення популяції української людності (табл. 1).

Так, темп приросту показника поширення онкологічної патології серед чоловічого населення становить у 2011 р., порівняно з попереднім роком, 2,6 %, у 2012 р. – 3,6 %, в 2013 р. – 3,8 %, у 2014 р. – 3,4 %, в 2015 р. – 1,2 %. Загалом, темп приросту поширення онкопатології у чоловіків становить 15,6 % за період 2010–2015 рр.

Серед жінок встановлено, порівняно з попереднім роком, у 2011 р. темп приросту 3,3 %, в 2012 р. – 3,6 %, в 2013 р. – 3,8 %, у 2014 р. – 3,4 %, в 2015 р. – 1,2 %.

Таблиця 1. Поширення злоякісних новоутворень серед населення України

Період дослідження	Чоловіки		Жінки	
	кількість осіб	показник поширення на 100 тис. чоловіків	кількість осіб	показник поширеності на 100 тис. жінок
2010	347 560	1646,7	642 077	2602,1
2011	355 590	1690,7	660 002	2686,7
2012	368 403	1751,6	683 930	2784,1
2013	381 280	1818,8	708 867	2904,0
2014	—*	1881,4	—*	2993,3
2015	320 343	1903,3	588 744	3030,2

Примітка. * – за 2014 р. немає офіційної статистики кількості осіб, хворих на онкопатологію.

у 2013 р. – 4,3 %, в 2014 р. – 3,1 %, у 2015 р. – 1,2 %. Темп приросту поширеності онкопатології у них за період 2010–2015 рр. становить 16,5 %. Таким чином, протягом останніх 5 років кількість осіб, у яких встановлено онкологічну патологію, збільшилося серед чоловічого населення на 15,6 %, а серед жіночого – на 16,5 %. Найбільший темп приросту відносних величин поширеності онкопатології серед населення України встановлено у 2013 р.

Аналізуючи захворюваність населення України, встановлено, що частота захворюваності на онкологічну патологію за останні 10 років зростає від 333,7 на 100 тис. населення до 345,9 на 100 тис. населення. Темп зрос-

тання онкологічної патології в Україні у період 2005–2015 р. становить 3,7 % (табл. 2). Показник захворюваності на онкопатологію серед чоловіків у розрахунку на 100 тис. осіб у 2005 р. становив 354,6, а в 2015 р. – 356,8. Темп приросту склав 0,6 %. Серед жіночого населення аналогічний показник захворюваності становив у 2005 р. 315,8 на 100 тис. осіб, а в 2015 р. – 336,5. Темп приросту захворюваності за період 2005–2015 рр. серед жіночого населення склав 6,6 %.

Аналізуючи динаміку зміни захворюваності на онкопатологію серед адміністративних територій, необхідно виділити регіони, у яких за 10 років встановлено від'ємний

Таблиця 2. Порівняльна характеристика захворюваності населення на онкологічну патологію у розрізі адміністративних територій

Адміністративна територія	Всього частота захворювань на 100 тис. населення			У тому числі:					
				чоловіче населення, частота на 100 тис. населення			жіноче населення, частота на 100 тис. населення		
	2005 р.	2015 р.	темп приросту, %	2005 р.	2015 р.	темп приросту, %	2005 р.	2015 р.	темп приросту, %
Україна	333,7	345,9	3,7	354,6	356,8	0,6	315,8	336,5	6,6
АР Крим	345,6		–	361,6		–	331,9		–
Вінницька обл.	349,1	364,0	4,2	392,7	382,5	-2,6	312,5	348,2	11,4
Волинська обл.	257,8	274,8	6,6	279,9	301,4	7,7	238,1	251,0	5,4
Дніпропетровська обл.	359,4	373,5	3,9	375,9	381,0	1,4	345,4	367,2	6,3
Донецька обл.	321,1	–	–	342,4		–	303,2	–	–
Житомирська обл.	299,7	324,9	8,4	336,8	342,4	1,7	267,7	309,8	15,7
Закарпатська обл.	237,5	234,7	-1,2	261,0	252,8	-3,1	215,6	217,9	1,1
Запорізька обл.	369,3	374,7	1,5	387,1	390,9	1,0	354,3	361,0	1,9
Івано-Франківська обл.	279,5	278,5	-0,4	315,8	309,8	-1,9	247,0	250,5	1,4
Київська обл.	346,1	360,1	4,1	363,0	369,0	1,7	331,6	352,4	6,3
Кіровоградська обл.	430,8	463,5	7,6	464,9	476,1	2,4	402,1	452,8	12,6
Луганська обл.	307,3		–	324,6	–	–	292,6	–	–
Львівська обл.	295,4	339,4	14,9	320,4	359,5	12,2	272,9	321,3	17,7
Миколаївська обл.	367,6	379,7	3,3	406,1	391,5	-3,6	334,4	369,5	10,5
Одеська обл.	380,4	294,2	-22,7	384,2	298,7	-22,3	377,0	290,5	-22,9
Полтавська обл.	369,2	372,3	0,8	401,1	389,0	-3,0	342,3	358,2	4,7
Рівненська обл.	253,4	251,5	-0,7	265,1	260,4	-1,7	243,0	243,4	0,2
Сумська обл.	356,0	422,4	18,7	384,0	444,4	15,7	332,6	403,9	21,4
Тернопільська обл.	300,9	311,0	3,4	347,6	348,2	0,1	260,5	278,4	6,9
Харківська обл.	328,3	341,0	4,0	317,8	320,4	0,8	337,2	358,8	6,4
Херсонська обл.	352,2	374,0	6,2	382,9	401,0	4,7	325,7	350,5	7,6
Хмельницька обл.	339,6	371,7	9,5	371,1	395,4	6,5	312,6	351,3	12,4
Черкаська обл.	357,7	388,8	8,7	387,3	410,0	5,9	333,1	370,9	11,3
Чернівецька обл.	285,4	266,4	-6,7	312,2	277,1	-11,2	261,9	256,9	-1,9
Чернігівська обл.	343,7	369,2	7,4	400,0	403,5	0,9	297,0	340,7	14,7
м. Київ	347,7	378,1	8,7	341,4	356,7	4,9	353,2	396,5	12,3

темпу приросту онкопатологій, регіони з низьким темпом приросту захворюваності на онкопатологію (до 5 %) та регіони з високим темпом приросту захворюваності (більше 5 %). До першої групи належать: Закарпатська (-1,2 %), Івано-Франківська (-0,4 %), Одеська (-22,7 %), Рівненська (-0,7 %), Чернівецька області (6,7 %). До другої групи з низьким темпом приросту захворюваності на онкопатологію належать такі регіони, як Запорізька, Вінницька, Тернопільська, Харківська та Миколаївська області. Серед регіонів, у яких встановлено за останніх 10 років високий темп приросту захворюваності на онкопатологію, необхідно виділити ті, у яких найбільший темп приросту захворюваності: Львівська (14,9 %), Сумська (18,7 %), Хмельницька (9,5 %), м. Київ (8,7 %), Черкаська (8,7 %), Житомирська області (8,4 %).

Захворюваність серед жіночого та чоловічого населення у різних регіонах характеризувалася різними параметрами динамічних показників. Серед популяції чоловічого населення темп приросту частоти захворюваності становив 0,6 проти 6,6 % у жінок. У 8 регіонах приріст був від'ємним, а найбільш виражене зменшення захворюваності встановлено за період 2005–2015 рр. у Чернівецькій (-11,2 %) та Одеській (-22,3 %) областях. У 14 регіонах темп приросту був більшим від середньостатистичного в Україні. Найбільші параметри зростання захворюваності серед чоловіків на онкопатологію визначено у Волинській (7,7 %), Львівській (12,2 %), Сумській (15,7 %) областях.

Серед жіночого населення від'ємні параметри темпу приросту онкологічної патології встановлено лише в Одеській (-22,9 %) та Чернівецькій (-1,9 %) областях. У 12 регіонах темп приросту захворюваності на онкологічну патологію перевищував загальнодержавний показник. Найбільший приріст онкологічної захворюваності серед жіночого населення простежувався у Сумській, Кіровоградській, Львівській, Миколаївській, Житомирській, Чернігівській, Хмельницькій областях та у м. Києві. Причому, темп приросту захворюваності на онкологічну патологію серед жіночого населення переважав над аналогічними параметрами чоловічого населення у Вінницькій та Житомирській областях на 14,0 %, Кіровоградській – 10,2 %, Миколаївській – 14,1 %, Чернігівській – 13,8 %.

Підсумовуючи результати аналізу поширення та захворюваності на онкопатологію за період 2005–2015 рр., можна зробити висновок, що в Україні відбувається динамічне зростання онкологічних захворювань, яке в основному відбувається унаслідок зростання захворюваності серед жіночого населення і виразно проявляється в окремих регіонах України.

Результати аналізу статеві-вікової структури захворюваності на онкопатологію за даними 2011–2014 рр. встановили, що питома частка серед чоловічого населення у віці до 17 років становить 0,75 %, від 18 до 29 років – 1,38 %, 30–54 роки – 20,1 %, 55–64 роки – 26,3 %, 65–74 роки – 29,2 %, 75 років і старше – 22,3 % (табл. 3). Серед жіночого населення питома частка захворюваності на онкологічну патологію у віці до 17 років становить 0,65 %, 18–29 років – 1,65 %, 30–54 роки – 23,3 %, у віці 55–64 роки – 25,5 %, у віці 65–74 роки – 27,3 %, у віці 75 років і старше – 21,8 %.

Таким чином, питома частка онкозахворювань як серед чоловіків, так і серед жінок найбільше визначається у віці від 65 до 74 років. У вікові періоди від 18 до 29 років питома частка захворюваності на онкопатологію у жінок на 0,28 % переважає питому частку захворюваності чоловіків, а у віці від 30 до 54 років – на 3,2 %.

Недивлячись на існуюче зростання захворюваності та поширеності онкологічної патології, показники смертності при порівнянні 2005 та 2015 рр. мають дещо інший характер динамічних змін. При цьому загалом по Україні має місце від'ємний коефіцієнт приросту смертності в цілому, а також серед статевого поділу. Темп приросту смертності від онкологічних хвороб у 2005 р., порівняно з 2015 р., становить (-5,7 %) (табл. 4).

Зменшення показника смертності від онкологічних хвороб має місце як серед жіночого, так і серед чоловічого населення. Аналізуючи смертність чоловіків від онкопатології, варто зазначити, що вона зменшилася від 223,5 на 100 тис. осіб у 2005 р. до 208,9 на 100 тис. чол. населення у 2015 р. Темп приросту від'ємний і становить (-6,5 %). Середньоукраїнський показник смертності від онкопатології серед жінок зменшився від 148,8 на 100 тис. осіб у 2005 р. до 141,4 на 100 тис. жін. населення в 2015 р. Темп приросту як і в чоловіків також від'ємний та становить (-4,9 %). Порівняльною характеристикою параметрів показників смертності встановлено, що у 2005 р. вони в чоловіків у 1,50 раза переважали над такими у жінок, а в 2015 р. даний коефіцієнт відношень становив 1,47. Дані параметри додатково вказують на переважання встановлених динамічних зменшень смертності у чоловіків порівняно з жінками.

За регіональними показниками від'ємні параметри темпу приросту, порівняно зі смертністю у 2005 та 2015 рр., встановлено у 12 областях, а позитивною динамікою в 11 областях України. Найбільші темпи зменшення смертності встановлено у Запорізькій області (-15,4 %), Одеській (-45,5 %), Рівненській (-16,2 %), Чернівецькій (-12,7 %) та Київській (-11,2 %) областях. Найбільші темпи приросту смертності від онкологічних за-

Таблиця 3. Динаміка вікової структури захворюваності на злоякісні новоутворення в Україні, 2011–2014 рр. (%)

Рік	Стать	Віковий період					
		0–17	18–29	30–54	55–64	65–74	75 і старше
2011	Чоловіки	0,6	1,7	24,7	25,0	27,4	20,6
	Жінки	0,7	1,3	17,8	29,1	31,6	19,4
2012	Чоловіки	0,8	1,3	19,0	29,5	30,1	19,2
	Жінки	0,6	1,8	25,1	25,4	26,7	20,5
2013	Чоловіки	0,7	1,3	18,4	20,3	30,4	28,8
	Жінки	0,6	1,7	24,9	21,5	26,3	25,0
2014	Чоловіки	0,9	1,2	18,4	30,1	28,9	20,4
	Жінки	0,7	1,8	25,2	26,0	24,3	22,1

Таблиця 4. Порівняльна характеристика смертності населення на онкологічну патологію у розрізі адміністративних територій

Адміністративна територія	Всього частота смертності на 100 тис. населення			У тому числі:					
				чоловіче населення, частота на 100 тис. населення			жіноче населення, частота на 100 тис. населення		
	2005 р.	2015 р.	темп приросту, %	2005 р.	2015 р.	темп приросту, %	2005 р.	2015 р.	темп приросту, %
Україна	183,3	172,8	-5,7	223,5	208,9	-6,5	148,8	141,4	-4,9
АР Крим	165,4		–	193,2	–	–	141,7	–	–
Вінницька обл.	180,4	195,8	8,5	232,7	252,7	8,6	136,4	147,0	7,8
Волинська обл.	144,3	149,0	3,3	191,7	190,7	-0,5	102,3	111,8	9,3
Дніпропетровська обл.	201,8	192,5	-4,8	238,8	229,1	-4,1	170,4	161,8	-5,4
Донецька обл.	195,6		–	233,2	–	–	164,0	–	–
Житомирська обл.	178,1	180,6	1,4	227,4	226,5	-0,4	135,5	140,8	3,9
Закарпатська обл.	136,1	128,6	-5,5	171,6	165,5	-3,6	103,2	94,6	-8,3
Запорізька обл.	225,2	190,2	-15,4	267,2	223,2	-16,5	189,7	162,5	-14,3
Івано-Франківська обл.	155,9	159,7	2,4	193,6	193,9	0,2	122,2	129,0	5,6
Київська обл.	188,1	167,1	-11,2	239,3	201,6	-15,8	144,2	137,4	-4,7
Кіровоградська обл.	209,7	209,6	-0,1	267,4	264,7	-1,0	160,9	162,8	1,2
Луганська обл.	195,7		–	233,6		–	163,6	–	–
Львівська обл.	149,4	163,1	9,2	184,6	198,7	7,6	117,8	131,0	11,2
Миколаївська обл.	183,8	166,6	-9,4	233,3	199,0	-14,7	141,1	138,8	-1,6
Одеська обл.	193,9	105,6	-45,5	222,8	125,1	-43,9	168,5	88,3	-47,6
Полтавська обл.	202,2	207,8	2,8	252,5	255,4	1,2	159,8	167,3	4,7
Рівненська обл.	171,5	143,8	-16,2	212,1	172,4	-18,7	135,1	117,9	-12,7
Сумська обл.	192,8	205,5	6,6	248,9	256,0	2,9	145,7	162,9	11,8
Тернопільська обл.	172,4	173,6	0,7	227,9	226,7	-0,5	124,3	127,2	2,3
Харківська обл.	162,6	176,2	8,4	183,4	195,6	6,7	145,0	159,6	10,1
Херсонська обл.	192,5	189,4	-1,6	239,0	241,0	0,8	152,1	144,9	-4,7
Хмельницька обл.	187,7	194,4	3,6	233,2	242,3	3,9	148,8	152,9	2,8
Черкаська обл.	181,8	188,3	3,6	236,8	232,7	-1,7	136,0	150,8	10,9
Чернівецька обл.	182,0	158,9	-12,7	217,1	185,1	-14,7	151,0	135,6	-10,2
Чернігівська обл.	197,1	192,1	-2,5	264,0	245,0	-7,2	141,6	148,2	4,7
м. Київ	169,4	167,4	-1,2	192,8	185,8	-3,6	149,2	151,6	1,6

хворювань виявлено у Вінницькій – 8,5 %, Львівській – 9,2 % Харківській – 8,4 % областях. Також необхідно відмітити і те, що у багатьох регіонах темпи приросту або зменшення смертності мають суттєву різницю серед чоловічого та жіночого населення порівняно з 2005–2015 рр. Переважання темпу приросту смертності від онкопатології серед жіночого населення, порівняно з чоловіками, було у Волинській області на 9,8 %, Сумській – 8,9 %, Черкаській – 12,6 %, Чернігівській – 11,9 %, Київській – 11,1 %.

У Миколаївській області темп зменшення смертності від онкопатології визначався серед обох статей з

виразним переважанням на 13,1 % серед чоловічого населення.

Питома частка смертності від онкопатології у вікових групах за 2011–2014 рр. представлена у таблиці 5. За результатами аналізу смертності у віковий період до 17 років встановлено, що середній показник за досліджувані чотири роки становить у чоловіків 0,4 %, а у жінок – 0,38 %. У віковий період 18–29 років середні показники питомої частки смертності становлять відповідно по 0,75 %, 30–54 роки – 16,95 % у чоловіків та 17,68 % у жінок, 55–64 роки – 26,98 % в чоловіків і 26,95 % у жінок, 65–74 роки – 30,43 % у чоловіків та

Таблиця 5. Динаміка вікової структури смертності на злоякісні новоутворення в Україні, 2011–2014 рр. (%)

Рік	Стать	Вікові періоди, роки					
		0–17	18–29	30–54	55–64	65–74	75 і старше
2011	Чоловіки	0,4	0,8	18,0	24,3	30,0	26,4
	Жінки	0,4	0,7	16,3	30,2	32,2	20,1
2012	Чоловіки	0,4	0,8	17,0	30,3	31,0	20,5
	Жінки	0,4	0,8	18,2	24,3	29,5	26,8
2013	Чоловіки	0,4	0,7	16,4	22,1	31,1	29,4
	Жінки	0,3	0,8	18,1	28,4	24,9	27,5
2014	Чоловіки	0,4	0,7	16,4	31,2	29,6	21,8
	Жінки	0,4	0,7	18,1	24,9	27,3	28,6

28,48 % у жінок, 75 років і старше – 24,5 % в чоловіків і 25,8 % у жінок.

Таким чином, статистично значущої різниці у віковій структурі смертності чоловіків і жінок від онкологічної патології не встановлено. У віковий період 30–54 роки питома частка смертності серед чоловічого населення переважає аналогічні параметри, що встановлені серед жіночого населення на 0,73 %, а у віковий період 65–74 роки переважає на 1,95 % питома частка смертності чоловічого населення, у віці 75 років і старше на 1,3 % смертність жіночого населення.

ВИСНОВКИ Підсумовуючи результати аналізу поширеності та захворюваності на онкопатологію за період 2005–2015 рр., можна зробити висновок, що в Україні відбувається динамічне зростання онкологічних захворювань, яке в основному відбувається унаслідок зростання захворюваності серед жіночого населення і виразно проявляється в окремих регіонах України.

Питома частка онкологічних захворювань як серед чоловіків, так і серед жінок найбільшою визначається у віці від 65 до 74 роки. У віковий період від 18 до 29 років ця частка захворюваності у жінок на 0,28 % переважає над питомою часткою у чоловіків, а у віці від 30 до 54 років – на 3,2 %.

Статистично значущої різниці у віковій структурі смертності чоловіків і жінок від онкологічної патології не встановлено. У віковий період 30–54 роки питома частка смертності серед чоловічого населення переважає над аналогічними параметрами, що встановлені серед жіночого населення, – на 0,73 %, а у віковий період 65–74 роки переважає на 1,95 % питома частка смертності чоловічого населення, у віці 75 років і старше – на 1,3 % смертність жіночого населення.

Перспективи подальших досліджень Розробити способи профілактики та лікування онкопатології серед населення України.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Рак в Україні, 2014–2015. Захворюваність, смертність, показники діяльності онкологічної служби : бюлетень нац. канцер-реєстру України / Нац. інститут раку. – К., 2016. – № 17. – 146 с.
2. Онкологическая статистика [Электронный документ]. – Режим доступу : http://apps.who.int/rhl/effective_practice_and_organizing_care/rpcom2/ru.

3. Статистичні дані 2005 р. / Центр медичної статистики МОЗ України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://medstat.gov.ua>.

4. Показники здоров'я населення та використання ресурсів охорони здоров'я в Україні за 2013–2014 роки. – Київ : ЦМС МОЗ України, 2015. – 328 с.

Отримано 03.02.17

©М. П. Романів

P. Shupyk National Medical Academy of Postgraduate Education, Kyiv

MEDICAL AND STATISTICAL EVALUATION GENDER AND AGE STRUCTURE OF MORBIDITY AND MORTALITY FROM CANCER IN UKRAINE

Summary. The article presents the medical and statistical characterization of morbidity and mortality in Ukraine of cancer diseases. It was established that dynamic growth of cancer occurs mainly due to increase in incidence among female population.

The aim of the study – to give medical and statistical evaluation of morbidity and mortality in Ukraine for 2005–2015 from cancer pathology and define their basic dynamic changes.

Materials and Methods. The material for the study was data from the National Cancer Registry of Ukraine for the period 2005–2015. The study used statistical and bibliosemantic methods.

Results and Discussion. Over the last 10 years the population of Ukraine has increased significantly as the incidence and prevalence of cancer. Analyzing the prevalence of cancer pathology can be obtained based on calculations confidently say that the incidence of cancer is increasing year in year growth rate of expressive, despite the decrease in population of Ukraine. The incidence of male and female population in different regions is characterized by different parameters of dynamic performance. The number of deaths in the age group 30–54 years prevails among men, and the age period after 65 years among the female population.

Conclusions. A statistically significant difference in the age structure of mortality for men and women from cancer pathology is not installed. In the period of 30–54 years age specific percentage of deaths among the male population dominates similar parameters established among the female population – in 0.73 % and in the age between 65–74 years prevails in the specific percentage of 1.95 % of the male population mortality, aged 75 years and older – 1.3 % of the female population mortality.

Key words: cancer pathology; morbidity; mortality.

©М. П. Романів

Национальная медицинская академия последипломного образования имени П. Л. Шупика, г. Киев

МЕДИКО-СТАТИСТИЧЕСКАЯ ОЦЕНКА ПОЛОВОЗРАСТНОЙ СТРУКТУРЫ ЗАБОЛЕВАЕМОСТИ И СМЕРТНОСТИ ОТ ОНКОЛОГИЧЕСКИХ ЗАБОЛЕВАНИЙ В УКРАИНЕ

Резюме. В статье представлена медико-статистическая характеристика заболеваемости и смертности в Украине от онкологических болезней. Установлено, что происходит динамичный рост онкологических болезней, который в основном происходит вследствие роста заболеваемости среди женского населения.

Цель исследования – дать медико-статистическую оценку заболеваемости и смертности населения Украины в течение 2005–2015 гг. от онкологической патологии и определить основные их динамические изменения.

Материалы и методы. Материалом для исследования стали данные национального канцер-реестра Украины за период 2005–2015 гг. В ходе исследования использованы статистический и библиосемантический методы.

Результаты исследований и их обсуждение. За последние 10 лет среди населения Украины значительно выросла как заболеваемость, так и распространенность онкологической патологии. Анализируя динамику распространенности онкологической патологии, можно на основе полученных расчетов уверенно утверждать, что частота случаев онкологических заболеваний растет из года в год с выразительным темпом прироста, несмотря на уменьшение популяции украинского населения. Заболеваемость среди женского и мужского населения в различных регионах характеризовалась различными параметрами динамических показателей. Смертность населения в возрастной группе 30–54 года преобладает среди мужчин, а в возрастной период после 65 лет среди женского населения.

Выводы. Статистически значимой разницы в возрастной структуре смертности мужчин и женщин от онкологической патологии не установлено. В возрастной период 30–54 года удельный вес смертности среди мужского населения преобладает над аналогичными параметрами, которые установлены среди женского населения, – на 0,73 %, а в возрастной период 65–74 года преобладает на 1,95 % удельный вес смертности мужского населения, в возрасте 75 лет и старше – на 1,3 % смертность женского населения.

Ключевые слова: онкопатология; заболеваемость; смертность.